

Е.П. ЧЕКАЛІНА, к.е.н., *Н.Г. СІКЕТІНА*, НТУ „ХП”, Харків

ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ

Українські промислові підприємства в ринковій економіці мають діяти за умов конкуренції.

Для ефективної діяльності в умовах конкуренції доцільно випускати продукцію, яка буде потрібна споживачам для задоволення їхніх потреб та

реалізована у повному обсязі. За рахунок цього має досягатися певний рівень прибутку від реалізації.

У такому разі актуальності набуває процес планування на підприємстві, і, зокрема, планування його виробничої потужності.

Планування — це наукове передбачення майбутнього розвитку суспільства, його перебігу та результатів; розробка планів економічного й соціального розвитку підприємства; взаємопов'язана система заходів, які забезпечують досягнення передбачуваних результатів його діяльності.

Планування виробничої потужності підприємства також дає відповідь на питання можливого скорочення надлишкових виробничих потужностей, що знайде відображення у результатах діяльності підприємства.

Планування виробничої потужності і програми відноситься до поточного планування.

Спочатку визначається номенклатура, асортимент продукції та обсягу її виробництва; але перед цим, необхідно з'ясувати вплив на них як зовнішній, так і внутрішніх факторів.

Зовнішні фактори проявляються у ємкості ринку товарів, а внутрішні сконцентровані у виробничій потужності підприємства.

Алгоритм розрахунку:

- проводяться дослідження ринку товару та розраховується його ємкість;
- визначається доля ринку товару конкурентів;
- визначається доля ринку товару досліджуваного підприємства як різниця між ємністю ринку прийнятого за одиницю та долі ринку конкурентів;
- розраховується виробнича потужність досліджуваного підприємства;
- зіставляються долі ринку товару досліджуваного підприємства у кількісному виразі з його виробничою потужністю та приймається рішення відносно встановлення виробничої програми.

Після розрахунку виробничої потужності доцільно привести у відповідність до неї виробничу програму підприємства.

Виробнича програма має бути меншою або дорівнюватиме потужності, і не перевищувати частку ємності ринку, що займає на ринку досліджуване підприємство.

Таким чином, використавши наведену нами методику, можна планувати та випускати потрібну ринку кількість продукції, що забезпечить ефективне використання обігових засобів підприємства.

Після планування виробничої потужності та обґрунтування виробничої програми можна прогнозувати виручку від реалізації товару на ринку.